

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Elmélkedjünk.

Amerre megyünk, ahová tekintünk, mindenünnen csak az enyészet, csak a pusztulás átkos szelleme vigyorog felénk. A természet kopott, szakgatott palástjába burkolódzva, didereg. Hová lett a pajkos jókedv, az életöröm, hová lett a berkek lombsátora, a természet ékessége?

Elhervadt, elenyészett, tovatűnt.

Semmi sem örök e sárgolyón; nem marad változatlan semmi sem; minden átalakul, minden ködbe vész, minden mulandó. Ez a világnak legelső alaptörvénye, ezt érezzük lépten-nyomon.

S amint a természet átalakul, úgy az emberi élet is. Amint minden anyagot megőröl az idő malma, úgy veszünk el mi is, mert ami por volt, annak porrá kell lennie újra, hogy összevegyüljön anyjával — a földdel.

Ez alól nem menekszik meg senki sem, minden halandónak ez a végzete. Amint szüleink vagy testvéreinken urrá lett a halál, úgy veszi a mi porhüvelyünket is birodalmába.

A holtak birodalmába nem hat a mindennapi élet vásári zaja. Ott áhitat fog el bennünket; szinte érezzük az isteni hatalom súlyát reánk nehezeden; bensőnket valami kimondhatatlan ér-

zés tartja megszállva, a mulandóság érzete.

A jelennek sivár képe is riasztó gondolatokat ébreszt. Valóban halott időket élünk.

Mintha halálos álomba merült volna ez az ország. Három esztendeje, hogy érverése elállt. De ne csüggedjünk. Azzal a hittel, örökké élő bizalommal, öntudattal, amely ezt a nemzetet áthatotta, valahányszor zord idők fergegete zúgott fölötte, — nézünk a jövőnkbe: annyi csapás, annyi árulás és véraldozat után nem pusztulhat el soha e nemzet.

Az elmulás hangtalan birodalmában az élet ezer színe fénye sugárzik felénk. A sirhalmok beszélni kezdenek. Elmondják a szomorú meséket a magyar nemzet sok nagy veszteségéről és a nagy tanulságokat a nemzet újbóli feltámadásáról. Ne csüggedjünk, mert akik annyit veszítettünk, annyiszor elestünk és annyiszor ismét felkeltünk, — örök életűeknek kell lennünk.

Egy fényoszlop éghet csak előttünk: a haza! Ebben van minden emberi gondolat, a család, a testvér, a szülő, a gyermek és az ember szeretete.

A sirhalmokon kinyílik a virág, a halott ország földjéből kivirít az örökké

elő szabadság fája, s büszke sudarával fölnyúlik az égig!

Az elmulás, a pusztulás csöndes ünnepén fohászkodjunk a boldogabb új életért!

Az orvos viszonya a társadalomhoz.

Ezen igénytelen sorok célja az, hogy rámutassak egy óriási tévedésre, melyben társadalmunk jelentékeny része leledzik. Nagyon sok — vagy mondjuk a legtöbb ember azért fordul az orvoshoz, hogy betegségéből gyógyítsa ki; a nép még azt is hozzáteszi: „Isten után, ha lehet“. Ez eddig természetes. Az orvos, a tudomány legujabb vívmányait felhasználva, mindent elkövet, hogy a beteget veszedelmes nyavalyájától megszabadítsa. Ez nem mindig sikerül egy csapásra, néha pedig egyáltalán nem sikerül, sem a vidéki gyakorló orvosnak, sem a mindenható és mindent tudó orvos-professzornak. A beteg és környezete tele vannak keserőséggel az egész orvosi tudomány és orvosi kar iránt; nem számolnak a baj természetével, hanem az orvostól lehetlent kívánnak. Ez nemcsak az alsó néprétegnél van így, hanem még művelt emberek közt is akadnak ilyenek.

— Hát azt nem tudja a nagyságos ur. No, nem jó kereszény. Halottak napja van. November eiseje.

— Halottak napja, gondolta Vitályos. Nem éppen szívügye elintézésére való idő.

Azonban nem volt babonás ember. Gyorsan felöltözött s mikor aztán készen volt s a nagy álló tükörbe nézett, tetszelegve nézett végig magán.

— Nem vagyok még az utolsó legény, azt a bántási rőzsaszálat feltűzhetem meg.

S miután éppen itt volt már az ideje, kocsiba vágta magát s a tanácsosokhoz hajtatott. Rendkívül szívesen fogadták. A jövődöbelije már várta az anyja karján. Szép büszkearcu barna leány volt s ahogy hideg nyugalommal tetőtől talpig végig mustrálta Vitályost, a férfi úgy érezte, hogy elpirul.

— Úgy nézett meg mint egy lovat a vásáron, gondolta magában.

Aztán visszanezette a leányt. Tetőtől talpig. Hidegen és büszkén.

Tetszettek egymásnak. mosolyogva fogtak kezét s néhány perc múlva már élénk beszélgetésbe merültek. Vitályos mihamar tisztában volt vele, hogy egy művelt, öntudatos leánynyal van dolga, aki ismeri a maga értékét, tudja mennyi hozományt kap s férfi akar vásárolni magának. Nem botránkozott meg ezen, hiszen ő is éppen így gondolkodott. Régen tisztában volt már azzal, hogy csak érdekházasságot fog kötni.

Alaposan összebarátkoztak s a leány anyja meghívta Vitályost bántási birtokukra vadászatra.

— Ez lesz a háztüznéző, sugta Vitályos fülébe a barátja, aki a fényes pártit összehozta.

TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Ut a temetőbe.

Egy zajos, reggelig tartó muri után kábultan, fáradtan ébredt Vitályos Kázmér. Késő délutánra járt már az idő, a hideg őszi nap elbujt a budai hegyek mögött, az eső csendesen szivárgott a barátságatlan, szürke égboltozatról. Vitályos felre vonta az ablakredőnyöket, amint a szürke, barátságatlan világ elébe tárult, kedvetlenül mormogta a fogai között.

— Legjobb lenne megint lefeküdni és tovább aludni.

De nem lehetett. Eszébe jutott, hogy mára meghívták Kőváry tanácsosokhoz. Fényes zsur lesz a tanácsoséknál, maga a rokonság rendezte, hogy megfelelő miliőben mutassák be Vitályos Kázmért, az országiszerte ismert geológust Galánthay Vilmának, a dús gazdag Galánthay Móricnak, a bántás egyik legtekintélyesebb földes ura leányának. Vitályos kopaszodó, de még mindig igen érdekes feje felett harmincöt esztendő múlt már el, telve kalandokkal és tanulással, tudományos kutatásokkal. Vitályos azon ritka emberek közé tartozott, akiknek vas szervezete megbirja a viharos, kalandos ifjúságot anélkül, hogy az hatással lenne agyvelejükre, szellemi képességükre. Sok ifju nagy tehetséggel, becsvágygyal s nagy ambícióval indul neki az élet küzdelmeinek, azután utjukba kerülnek a nők, erkölcsösök és kevésbé erkölcsösök, következnek az átdorbézolt vagy izzó pásztororákkal telt éjszakák, jönnek a csalódások, izgalmak és néhány rövid, de eseményekkel

teljes esztendő leforgása után oda van a tehetség, oda van az erély és a becsvágy. Elpusztították a nők. Vitályos azonban azon férfiak közé tartozott, akiket a nők nem tudnak egyéni értéküktől, agyveleik izmos konstrukciójától megfosztani. Mint aránylag fiatal ember, vagyont és hírnevet szerzett a maga erejéből, szakkörökben alapos tudásáért tisztelték s a társaságban kalandos szerelmei tették érdekessé. Rokonai, barátai váltig biztatták, hogy nőüljön meg, mert akármilyen erős és egészséges is, el kell pusztulnia ily viharos életmód és sok munka mellett. Vitályos harmincnyedik esztendejéig mosolyogva hallgatta ez aggodalmaskodásokat. Egyszer aztán valami rossz sültől, amit a vendéglőben evett, gyomorbajt kapott. Megutálta a vendéglői kosztot s midőn egy napon egy barátja újabb házassági ajánlattal jött hozzá, Vitályos türelmetlenül vágott a szavába.

— Nohát mutassátok be azt a leányt. Ha szép és megfelelő és ha sok pénze van, üsse kő, én elveszem.

A jó barát mohón kapott e kijelentésen, haditerve hamarosan készen volt s úgy rendezte el a dolgot, hogy ma este találkozzék Vitályos Kázmér a jövődöbelijével.

Vitályos az esti találkozásra gondolt s egy hatalmasat ásitott. Az éjjeli muri még benne volt a tagjaiban s bágyadtnak, izetlennek érezte magát.

— Mégis csak üres komédia az élet, mormogta rosszkedvűen.

Aztán kiszólt a gazdaasszonyának.

— Milyen nap van ma Lencsésné?
Lencsésné bedugta nagy lompos fejét az ajtón.

Bécs városának polgármestere, dr. Lueger például nem átalotta egy ízben a községtanácsban nyíltan kijelenteni, hogy a legutolsó gyógyfüveket áruló kofában jobban megbizik, ha baja van, mint a leghíresebb orvos-professzorban. (Azért a multkoriban, hogy beteg volt, mégis professzort hivatott és nem zöldséges kofát.)

Ezen jelenség nem új társadalmunkban, csak felújulása egy régi sötét korszaknak, melyről az orvostudomány történetében olvashatunk, mely még sokkal radikálisabb volt a mai kornál, mert akkoriban az orvost máglyán égették el, ha nem tudta a beteget kigyógyítani. Hát ennyire, szerencsénkre, mai napság már nem vagyunk. De hogy az orvosnak ma megközelítőleg sincs akkora tekintélye, mint volt régen, az bizonyos. Nagyon elszomorító jelenség ez és teljesen indokolatlan.

A társadalom egyetlen faktora sem követelheti meg jobban a közbecsülést, mint az orvos, ki nem önmagáé, nem családjáé, hanem mindenkié, akivel az emberiség egész ridegen nemcsak rendelkezkezik, hanem parancsol. A társadalom illetően viselkedésére az orvosi kar egyáltalán nem szolgált rá. Lehet, hisz kivétel mindenütt van, hogy vannak egyesek, kik kapzsiságukat tolják előtérbe és eltérnek azon ideális missziótól, melyre esküdtek, mikor ezen rögös pályára léptek. A túlnyomó többsége a mai orvosi társadalomnak emberszerető, humánus a végletekig, megfélemlítve sokszor a saját megélhetéséről is. Egyetlen pálya sincs a világon, mely oly hálátlan volna, mint az orvosi. Nem szólok arról, hogy sokszor a legjobb társaságot, a legkellemesebb szórakozást ott kell hagynia, ha beteghez hívják, hanem számtalanszor sötét éjjelen, zuhogó esőben vagy hófúvatagban kell a meleg ágy-

ból és legjobb álomból, szenvedő embertársához sietnie, feláldozva éjjelét és sok esetben egészségét is. Hányszor kell veszélyes, ragályos kórban szenvedő beteget kezelnünk és ez által saját családunkat is a fertőzés eshetőségének kiténnünk? Régen az orvosok bizonyos mysticizmussal vették körül magukat, holmi szemforgató fontoskodással léptek a beteg ágyához, hogy ez azt hitte, hogy az Uristen szállt le az égről saját szeméjében. Hát mi manapság már ilyen fegyverekkel nem dolgozunk; sokkal realisabb bázison állunk; a tudomány fegyvereivel fölfegyverkezve világosságot terjesztünk és kioktatjuk a népet pl. arra, hogyan óvja meg egészségét a fertőző kórok ellen és mittéző legyen addig is, míg az orvosi segély megérkezik. Sok ember azért késik az orvosi segélyt idejében igénybe venni, mert restelli a költséget. „Galenus non dat opes“. Galenus nem ad javakat, régi panasza az orvosoknak. Nagyon közönséges dolog, hogy az orvosnak senki sem szeret fizetni; de ez máskor is így volt. Egy szellemes orvos mondotta: „Midőn az orvos a beteghez jön, angyal; midőn meggyógyítja, Uristen, és midőn a pénzt kéri, ördög.“

Gyakran hallottam iparosainktól, hogy ma már a jó munkát nem fizetik meg, csak az olcsót keresik. Így van ez minden téren. Az emberek szükségletüket minuendo licitatio útján szerzik be; ott vásárolják a kávé, cukrot, ahol olcsóbb. Így tesznek az orvosi szükségletükkel is; lehetőleg olcsó orvos, olcsó gyógyszer, ez a mottó! Hát ha már így van, legalább több tiszteletet kérünk uraim!

Dr. Klein Gyula.

Gyenge fegyelem — gyenge erkölcs.

Egyik a másiknak következménye. Egy-egy tervszerűen előkészített verekedés, harc, gyil-

kosság teszi időszerűvé, hogy erről elmélkedjünk.

A mult vasárnap történt halápi-utcai verekedés, melynek áldozata is lett, egy újabb bizonyítéka népünk erkölcsi súlyedésének, a szülők Istentől reájuk ruházott kötelesség elmulasztásának, de bizonyítéka egyszersmind azon gyenge fegyelemnek is, mely éppen mert viszonyainknál fogva, nemcsak állandó figyelmet, de ily körülmények között kettőzött erélyt és ellenőrzést követel az illetékes hivatal részéről.

Hiszen itt, mint halljuk, egy tervszerűen előkészített verekedéssel állunk szemben, ami utcai feltűnés nélkül alig lehetett. Hol volt akkor a rendőrség, vagy csendőrség? Ki volt-e szolgálati rendelve? Egyébként, mint már többször említettük, városi szolgálaink, akik néha napján rendőri szolgálatot is teljesítenek, éppen nem akadályozzák meg a garázda veszekedéseket, utcai gyűlékezéseket. Mi türes-tagadás, komaság, sógorság, atyafiság sokat eltakar; no meg toldjuk meg egy kis német virtussal is, akárhányszor szegény városi rendőr kénytelen a vad tömeggel szemben, hogy magát a bajtól megmentse, „nem vettem észre“-módjára tovább állani. Csendőreinknek van egyedül tekintélye a garázda fráterek előtt. Azonban sajnos tapasztalhatjuk, hogy címeres betyáraink még ezektől sem igen tartanak.

Es mi sülyesztette ilyen mély, bűnös fertőbe már suhanc kora polgári ifjainkat? Minden józan lélek aggódo tekintettel figyel a veszedelmes fekélyt. Már lejjebb sülyedni nem lehet. Sem Isten, sem ember nincs az ilyen gonosz előtt.

A züllés okát első sorban a szülőkben kell keresnünk.

Vagy nem igaz-e, hogy már a tizenöt éves gyermek elsajátította apja gyengébb tulajdonságait. Kártyáz, tivornyáz, — sokszor az apjával versenyt iszik; vagy egész éjeleket a házon kívül tölt. Az apa nem gondol vele, vajjon mire vezet ez? Arra, hogy nem akar apai szigort, törvényt ismerni. Vagy hányszor láthatjuk, hogy napfölkeltkor düllong egy-egy suhanc haza, ahol nem kéri számon viselt dolgait, mert ma már nincsenek gyerekek.

Jól tudjuk, hogy a község egy-egy rejtett lebuájában rendszeresen üzik a hazard kártyajátékot. A nappali és éjjeli vad ordítózasok pedig napirenden vannak. Egy-egy gyilkosság vagy súlyos testi sértéssel végződő verekedés, bicskázás sem riasztja vissza őket a további garázdálkodástól. Sőt föltanui voltunk ama szemtelen dicsekvéssel elmondott nyilatkozatnak, hogy a börtönben töltött időt „óvodába járás“-nak minősítik.

Vagy tán elégtételt nyer — a családientartó elpusztításával — a hátramaradt özvegy és sokszor 5—6 árva azzal, hogy a gyilkost 2—3 évre elzárják? Nem: Soha.

A csendes figyelő száz újságcikkkel is jobban beszél a borzasztó valóság. És ha szigorubb ellenőrzést nem nyerünk, aggódo tekintettel nézzük a sötét jövőt. Meg kell a bajt előzni, orvosolni kell a fekélyt, hamar, rögtön, nehogy késő legyen.

„Látogatás a Bacsányi szülőházában.“

Az „Egyetértés“ folyó évi október hó 25-én Nógrádi Lászlótól a „Szinház és irodalom“ rovatban fenti cím alatt megjelent, nagyon téves és a lenézés hangján irt cikke vonatkozólag az alábbiakat kötelességünknek tartjuk az igazság érdekében, a valóságnak megfelelőleg válaszolni.

Nevezett cikkirő a Balatonvidék természeti szépségének hatása alatt irt bevezető sorai- ban elragadtatással beszél Balaton-Györöktől Tapolcáig tett útjáról. Amde Tapolcára érkezve a „megdöbbenő, merész“ hangu poéta, a „legműveltebb szellemek s a legeredetibb egyéniségek egyikének“ szülővárosáról téves és mondhatjuk, nem a kellő uton nyert tapasztalatai folytán éppen nem szól a dicséret hangján. Olyannak tünteti fel, mintha Tapolcán nem is volna művelt ember, akitől kellő felvilágosítást nyerhetett volna. Sem fűhöz,

Vitályos helyeslőleg bólintott.

A zsrnak vége szakadt. Vitályos az első tavozók között volt. A klubba sietett lapokat olvasni. Forrócsókot nyomott a jövődöbelije fehér kezére s lekísérte a kocsiig, ahol megint bucsuztak.

Vitályos gyalog ment a klubba. Az eső elállott, ezer és ezer ember tolongott az utcákon. Sok ember koszorut, virágokat, mécsket szorongatott a kezében; azzal siettek a nyüzsgő élet városából a halottak városába, a Kerepesi-temetőbe.

Gondolat nélkül haladt Vitályos a tömegben keresztül s egyszerre, amint a Kerepesi-ut sarkára ért, valaki gyöngéden megveregette a karját.

— Édes Istenem, a Kázmér urfi, a nagyságos ur!

Egy kicsiny, egyszerűen öltözött, kedves arcú asszonyka volt. Az egyik karján két gyermeket vezetett. A másikon egy hatalmas koszorut tartott.

— Jó estét kedves Fehérné. Hová azzal a nagy koszorúval?

— Ki a temetőbe.

— Hát ki fekszik ott magának?

— Ilonka, a szegény nővérem.

Vitályos hideg szíve feldobbant.

— Hát meghalt?

— Igen. Tavaly ilyenkor temették. Mellbeteg volt és elvitte az ősz.

Forró könnycseppet érzett Vitályos a szemén. Ilonka volt az egyetlen leány, akit szeretett. Náluk lakott, mint diák, ide s tova 10 éve annak s a tizenhét éves egyszerű szőke Ilonka iránt szerelme gyulladt Vitályos. A leány viszonyszerette. Viszonyuk volt. Vitályos azonban valami akart lenni. Érezte

magában az alkotás erejét, a törhetetlen energiát, amelylyel valamivé lenni lehet; de tudta azt is, hogy ha elvenné Fehér Ilonkát, a szegény iparos szülők gyermekét, elválna a nagynak ígérkező jövőjét. S egy napon elköltözött Ilonkákéktól. Azt hitte, a szíve szakad bele a bucsuzáskor — de nem szakadt bele.

Forró érzéseket keltett Vitályosban a mult, az első tisztá szerelem, Ilonka, a hú, az édes. Meghalt! Be kár.

És Fehérné beszélni kezdett Ilonkáról. Mennyire szerette a Kázmér urat. Három évig nem volt olyan nap, hogy ne sirt volna utána. Jöttek kérők a házhoz, jóra való mesteremberek, kishivatalnokok, de egy sem kellett Ilonkának. Talán Kázmérra várt. De Kázmér nem jött és Ilonka meghalt.

Szépen, simán, minden panaszos mellékiz nélkül mondta el mindezeket Fehérné s Vitályos mégis, mintha tükkkel szurta volna.

— Tudós vagy? Hires? Gazdag? Valami lettél? Felér ez egy leány életével?

Megölte őt! Te vagy az oka halálának.

— Némán pihen a temetőben s te halottak napján a hiúság vásárán keresed életed párját.

Ilyen gondolatok támadtak a lelkében és észre sem vette, mikor már kint volt a temetőben.

Valahol hátul a szegény emberek helyén, sáros utak mentén domborult az Ilonka sirja. A világfi a sir mellé roskadt és zokogott keservesen. És sirt Fehérné is.

— Ó hát mégis szerette? Hát ha szerette, miért nem vette el?

Félév mulva mégis meg volt a fényes esküvő.

Kövér László.

sem fához nem kell Tapolcán cikkíró urnak fordulnia azért, hogy megtudja, melyik Bacsányi János szülőháza. Alig van Tapolcán intelligens ember, aki tudná Bacsányi szülőházát. De hát a „mindentudó” hirlap-irodalomnak nem csak betűszedői vannak! Bizonyára hitelesebb és kedvezőbb adatokat gyűjtött volna a cikkíró a „Tapolcai Lapok” szerkesztője vagy a községi főjegyző utján.

A kegyelet és hála, nevével jelölte meg az utcát, melyben Bacsányi szülőháza áll. Ez kikerülte cikkíró figyelmét.

A hálátlanság vádját meg határozottan vissza kell utasítanunk. Hisz tekintélyes összeg képezi a „Bacsányi alap”-ot, melyet a lelkes tapolcai férfiak majd minden társas összejövetelen gyűjtött adományaikkal évről-évre gyarapítanak.

A Bacsányi szülőházában bemutatkozás nélkül tett látogatásra az a megjegyzésünk, hogy Kemény Mór nejtől, ki csak alig néhány éve van Tapolcán, nem várhat információt. Hanem kellő felvilágosítás után „a derék asszervnyáság szemében sem lett volna arisztokrata gőg” és nem tiltakozott volna, hogy házukban született Bacsányi. De kevés hitelességgel bír az, hogy a szülőháznak mosókonyhául felhasznált helyiségében ringott volna a „kemény nyaku, merész szellemű rebellis Bacsányi” bölcsoje.

Az ily uton szerzett információk téves utra vezetnek az idegen olvasót, pedig a valóság mást beszél.

Hálánk és kegyeletünk nem a „Klein Mór kereskedő ur mosókonyhájának a falát”, hanem Bacsányi János szülőházát fogja emléktáblával megjelölni. De ezenkívül arra törekszünk, hogy „rebellis” költőnknek maradandó ércszobrot állítsunk.

Szigethy Ödön.

H I R E K.

Iskolalátogatás. Körösi Sándor kir segéd-tanfelügyelő járásunkban a lefolyt hét folyamán Kisapáti, Gulács, Tördemic, Káptalan-tóti, Rendes, Salföld, Balatonhenye, Szent-bekállya, Mindszentkállya és Diszel községek iskoláit látogatta meg.

A hivatalos lapból. A pénzügyminiszter a keszthelyi adóhivatalhoz Drávecky Kálmán adóhivatali tisztet adóhivatali segédgé kinevezte.

A fogyasztási adó bérlete ügyében. a községi képviselőtestület holnap, folyó hó 30-án délelőtt 9 órakor gyűlést tart.

Póttárgyalás a fogyasztási adó ügyében. A jelenlegi bérlet póttárgyalatot adott be és 1000 koronával ígért többet a jelenlegi bérletösszege, így az egész évi bérlet 16658 korona lenne. Erre a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság november hó 2-án délelőtt tartandó póttárgyalásra ismét kiküldi a keszthelyi pénzügyőri biztost. Így tehát, mint az átiratból is értesülünk, a község csak úgy kapja meg a fogyasztási adó bérletének a jogát, ha 1000 koronával többet ígér, vagyis annyit, amennyit a jelenlegi bérlet beígért. Az eljárásra csak az a megjegyzésünk, hogy oly nagy áldozatot nem hozhat Tapolca községe; már az is sok, amit eddig beígért. Az eljárás bizonyára nem vet fényt a miniszter nyereszkeskedési eljárására.

Esküvő. Steiner Géza, a Hitelbank kassai fiókjának helyettes igazgatója, Steiner Lipót fia, folyó hó 29-én Kecskeméten tartja esküvőjét Gross Ilonka kisasszonnyal.

Főuri esküvő volt folyó hó 26-án Keszthelyen. E napon esküdött örök hűséget Windischgrätz Károly herceg Festetich Alexandra grófnőnek, Festetich Tassiló fő-

pohárnokmester leányának. Az esketést báró Hornig Károly veszprémi püspök végezte. A nászmenet 16 diszes fogatban vonult a templomba. A legnagyobb érdeklődést Erzsébet királyi főhercegnő, Rudolf trónörökös leánya keltette, őki mint koszorus asszony szerepelt. A gazdasági tanintézet az esküvő előtti napon szerenáddal lepte meg a jegyespárt, a gazdasági intézet nevében pedig Czákó Béla intézeti igazgató az örömapát üdvözölte. Az esküvő után ebéd volt, utána pedig a fiatal pár külön vonaton Berzencére és onnan Velencébe utazott.

A községi könyvtár és a polgári iskolai tanulók. A községi népkönyvtár a helybeli lakosok közül 18 évet betöltött egyének vehetik igénybe. Szülői jóállás mellett azonban kaphatnak ifjabb egyének is. Ezek között sokan vannak a helybeli polgári iskolai tanulók közül. Nagyon örülünk, ha a közművelődést bármily uton is előmozdíthatjuk. A községi népkönyvtár ingyenes s így onnan bárki hasznos és népoktató olvasmányokhoz juthat, tagsági vagy egyéb használati díj nélkül s ilyenek kell lenni minden hasonló intézménynek. Ugy tudjuk, hogy a helybeli polgári fiúiskolában is van ifjusági könyvtár, sajnos azonban, hogy onnan csak 10 filléért adnak könyvet. Így hát a szegénysorsu, de jó és szorgalmas tanulók nem vehetik igénybe. Ez helytelen és igazságtalan is. Azért fosztani meg a sokszor jó tanulót hasznos és mulattató olvasástól, mert szegény és nem képes 10 fillért fizetni, — nem méltányos, sem nevelési, sem tanítási szempontból. (Itt kezdődik a szocializmus.) Hanem igenis ingyen kell a könyveket kiadni és pedig csak a szorgalmas és jó tanulóknak, hogy ezzel is jutalmazva legyenek, sőt a gyengébbek ezzel nagyobb szorgalomra lesznek serkentve, hogy ők is részesülhessenek a kedvezményben. Ugy tudjuk, hogy a tanév elején 1 koronát fizetnek a tanulóknak, ebből az évi beszerzést fedezni lehetne, használati díj szedése nélkül is.

A pécsi posta- és táviráda-igazgatóságtól a következő átiratot kaptuk: „Magyar királyi posta- és távirádaigazgatóság Pécssett. 29617/III. 905. sz. A „Tapolcai Lapok” tekintetes szerkesztőségének Tapolca. Becses lapjuknak folyó évi augusztus hó 27-iki kelteű 37-ik számában „Ez is lehet?” című közleményükre vonatkozólag értesitem a tekintetes szerkesztőséget, hogy a tapolcai postahivatal ellen azon súlyos mulasztásért, hogy a szóban forgó esetben a feladó félnek a postai szabályokkal merőben ellenkező felvilágosítást adott, teljes szigorral eljárjam. Pécs, 1905. október hó 25-én. — Olvashatlan aláírás.”

Gazdasági munkások és cselédek figyelmébe. Az országos Gazdasági munkás- és cseléd-segély pénztárt létesítő 1900. évi XVI. t.-c. 42. §-a elrendeli, hogy „a pénztár működésének első öt évében a pénztár tagjaiul 4 korona felvételi díj mellett azon gazdasági munkás és külső cseléd is felvehető, aki életkorának 35-ik évét betöltötte, de az 50-ik évét még nem haladta túl.” Ez a kedvezmény folyó évi december 31-ikével lejár s ezen időpontotul az I. és II. csoportbeli rendes tagok (nyugdíjbiztosítás) sorába csak oly egyének lesznek felvehetőek, kik 35 évesnél fiatalabbak. Ezt a körülményt a 35 és 50 év közötti gazdasági munkásoknak és cseléd-ségnek azzal hozzuk ezuton is tudomásukra, hogy használják fel a még rendelkezésre álló időt e hasznos intézménybe való belépésre, hogy ily módon úgy maguknak, mint családtagjaiknak a jövőben nyugdíjat biztosíthassanak.

Vértetű Tapolcán. Az alma és körtefák legnagyobb, és az egész vidék gyümölcs-fáira veszedelmes rovarellenség Tibola János községbíró kertjének gyümölcsfáin mutatkozik. A hópehelyszerű bevonat alatt levő tetvek pusztítását a törvény szigorúan elrendeli és mindenki, kinek fáján az ellenség jelentkezik, köteles azt a község előljáróságánál bejelenteni, és a szükséges óvó- és pusztító-intézkedéseket megtenni. — Kellő védekezés elmulasztása esetén vidükünk egész alma- és körte gyümölcsfáit végpusztulás fenyegeti.

Verekedés, gyilkosság. Ismét egy újabb bizonyítéka gyenge lábom álló közbiztonságunknak és népünk elvetemültségének a mult vasárnap éjjeli 11 és 12 óra között a Halápi utcában lefolyt véres verekedés, melynek Varga-Festő Gyula 35 éves családapa esett áldozatul, továbbá Németh-Böröc György, akit életveszélyesen összeszurkáltak. Az előre tervezett verekedésben utcai sunancaink közül egy egész csomó vett részt. Az egyik csoport Németh-Böröc Péter és 5 társából, a másik csoport pedig Kovács Antal és 9 társából állott. Mindkét csoport a megszokott eszközökkel fölfegyverkezve rohantak egymásnak, valószínűleg régi boszu megtorlása volt az összetűzés. A két párt a Győri-utca és a Halápi-utca sarkán került össze. A kisebb párt érezve gyengébségét, futásnak eredt és Tóth Mária házába menekült, ahol Varga-Festő Gyulát és Németh-Böröc Györgyöt elérve, össze-vissza szurkálták. Varga-Festő Gyula a csata színhelyén halva maradt, míg Németh György életveszélyes sebeiben fekszik. A csendőrség a két banda tagjait összefogdosta és a helybeli királyi járásbíró-ághoz bekísérte, ahol kihallgatás után a főcinkosokat, Kovács Antalt, Kovács (tehenes) Imrét és Kalmár Ferencet azonnal letartóztatták. A vizsgálat és kihallgatás tovább folyik. Varga Gyulát folyó hó 24-én a királyi járásbíró-ság elrendelésére dr. Lőke Mór és dr. Deák Jenő orvosok felboncolták, és a mély szurások következtében beállott vérvesztésében állapították meg a halál okát. Az elszomorító példa, melynek esetleg a legártatlanabb utcai járó-kelő is áldozata lehetett volna, — mert az ilyen vad horda sokszor nem nézi, hogy kit bánt, csak vert szomjazik — egy újabb bizonyítéka népünk elvetemültségének. Nagyon helyén volna, ha az éj leple alatt előforduló gyülekezést, melynek sok egyéb bűn is takarója, erélyes intézkedésekkel megszüntetnék.

Üzesetek. Varga Gyula, monostorapáti lakos háza teteje folyó hó 21-én a konyhában volt szabad tűzhelyből felszálló sziporkától tüzet fogott, amitől a szomszéd Török Viktor háza teteje is leégett. Mindkettő biztosítva volt. — Özvegy Baranyai Pálné tihanyi lakos egy szekér árpaszalmája, amely Gácsér István szivarjától gyulladt meg, ki részeg állapotban a szalma kazal mellé feküdt és szivarozott, szintén elégett. A szivartól tüzet fogott a szalmakazal, amely egészen elhamvadt.

Eltűnt kereskedő. Egy törekvő fiatal kereskedőt üldözött a balsors. Kitarító szorgalma dacára, egy szép napon be kellett zárnia üzletét és e fölötti elkeseredésében egyszerre eltűnt. Kétségbeesett anyja hiába mozdított meg minden követ, hogy hollétét kikutassa, de ez nem sikerült. Már elvesztettnek tartotta egyetlen fiát és támogatóját, midőn röviddel ezeltől fiatal Amerikából levelet kapott. Szegény elhagyott özvegy anyjának nagy volt az öröme, midőn újból láthatta gyermeke kezeirását, de még jobban örült a levél tartalmának. A fia azt írja, hogy Amerikában telepedett le, üzlete virágzik és rövid idő alatt európai összes hitelezőit is kielégítette. Ezen szerencsés fordulatnak egyszerű a magyarázata. Török A. és Társa bankházában Budapesten, Teréz-körút 46. szám alatt nagy nyereseményhez jutott és ezen pénzzel nevét becsületét és életkedvét is viszszeresztette.

Nagykanizsa — keszthelyi vasút. Kiskomáromi levelezőnk írja: Győrffy János és Kreisler József nagykanizsai ügyvédek a kormányhoz — Nagykanizsától, Nagyrécsé Galambok, Karos, Szabar, Apáti, Páhook és Héviz érintésével — Keszthelyig menő vasút építésére, illetőleg az előmunkálatok megkezdésére engedélyért folyamodtak. A kormány ugylátszik fontolóra vette Zalavármegye leggazdagabb vidékét átszelő s két kereskedelmi várost egy híres fürdőhely érintésével összekötő vasút építési ügyét, amennyiben m. kir. államvasutak közp. igazgatóságától kiküldötte Bene N. tisztviselőt. Nevezett a mult hetekben járta be az egész vidéket személyes meggyőződést szerezni ez ügyben, főleg a gabna, szarvasmarha, szőlő és bor mikénti értékesítése és szállítása felől iparkodott pontos adatokat gyűjteni. Kétség sem fér hozzá,

hogy e tervezett vasútvonal, úgy a két város mint a közbeeső vidéknek roppant előnyére szolgálna s föltehető, hogy a kiküldött szakértő által szerzett tapasztalatok és gyűjtött adatok alapján e vasútvonal mielőbbi kiépítése foganatosítva lesz.

Főhadnagyból postatiszt. A posta-távirda és távbeszélő elnökigazgatója Csathó Egon körmenői m. kir. honvédfőhadnagyot a tizedik fizetési osztályba posta és távirdatiszté nevezte ki.

Megszűnt a korcsolyázó egyesület. Egyedüli sportot űző egyesületünk, a „Tapolczai Korcsolyázó Egyesület” nyolc évi fennállása után megszűnt. Az egyesület választmánya Glazer Sándor elnök vezetése mellett folyó hó 23-én tartott gyűlésén teljes részvétlenség folytán kimondta a feloszlást. Együttal elhatározta a gyűlés, hogy a bérbe birt jégpálya területét, felajánlván összes berendezését, visszaadja a városnak, de felkéri a községi előjáróságot, hogy bocsássa a pályát az iskolák rendelkezésére. Az egyesület függő adósságának kifizetését a választmány tagjai vállalták magokra. Ezt mint megtörtént tény adjuk közre, azzal a megjegyzésünkkel, hogy az iskolák rendelkezésére bocsátandó terület fenntartási és kezelési költségét fedezné azon használati díj, amit részben a felnőttek is, de különösen tanuló ifjúságunk fizetne, ha a tanári testület ily értelemben, csekély használati díj szedésének jogával megbízná a pálya eddigi kezelőjét.

A „Tapolczai Iparos Ifjak Önképző köre” ma este 8 órakor tartja ezidei első felolvasó estélyét, melyre az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívja a Kör vezetősége.

Szétvált községek. A belügyminiszter a Zala vármegye területén fekvő és az 1894. évben Kustánszeg név alatt egy községgé egyesített Kustánszeg, Kislengyel és Vargaszeg községeknek újból való szétválasztását és a kustánszegi résznek Kustánszeg névvel, a másik résznek pedig Kislengyel névvel önálló kisközséggé való alakulását megengedte.

Egy munkás család szerencséje. Régi igazság, hogy a hol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös halálával emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szűkségben tisztas vágyonhoz jutott. A szorgalmas derék családfő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét vesztítve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka híján. A szerény otthonba már már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban megtakarított fillerekből osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A budapesti bankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás-családon kívül még számos szerény sorsú kis embernek teremtett jólétet.

A hivatalos lapból. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Haerter Ádám zalaegerszegi főgymnasiumi helyettes tanárt rendes tanárrá kinevezte. — A pénzügyminiszter Nagy Károly zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségben az aranyosmaróti adóhivatalhoz adótitkárrá kinevezte.

A tapolczai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete legközelebb megkezdí ezidei felolvasó estélyeinek rendezését. A mint értesülünk, az első felolvasó dr. Schönwald Károly rabbi lesz, ki a „kereskedelem és művelődés”-ről, az egyesületet mindenestre közlő érdeklő témáról fog fölolvadni. A nagyobb szabású fölolvadás négy ciklusra terjed s ugyanannyi estét fog igénybe venni. Az első rész felolvasása — a kereskedelemről általában — folyó évi november 11-én, a többi pedig az annak idején közzétéendő napokon fog megtartani.

Marad a régi anyakönyvi törvény. Az 1904 évi XXXVI. t.-c. 1906. január 1-én az anyakönyvi eljárásnak új módját volt életbe léptetendő, melylyel együtt járt volt a régi anyakönyvi nyomtatványok kiküszöbölése. A belügyminiszter most egy az összes törvényhatóságokhoz kibocsátott körrendeletével a régi rend további maradását statuálta, amennyiben a politikai helyzet lehetetlenné teszi a január 1-ére tervezett átalakítást. Minthogy pedig ennek kiállításában a régi anyakönyvi nyomtatványok fogyatékán voltak és azok újra való nyomtatásáról senki sem gondoskodott, most van kapkodás a nyomtatványok sürgős utólagos elkészítésében. Érdekes, hogy a májusban ugyan ebben az ügyben kiadott miniszteri rendelet, még nem gondolt arra, hogy 1906 január 1-én a módosított törvény nem lép életbe és ép ennek az intézkedése szűlte a mostani nyomtatvány zavart. De azért a házasságok csak menjenek vígan az anyakönyvi hivatalba; van és lesz ott mindig könyv, amelyikbe törvényes erővel írják be a holtmiglant.

Keszthely város képviselőtestületi ülése elhatározta, hogy 200.000 korona költséggel a Balatonpart töltését folytatja, a fürdőházat kibővíti, fedett sétányt, virágkertet, utcaöntöző vezetéket és a parton villamvilágítást létesít. Ezáltal a keszthelyi fürdővendégek régi óhajja teljesült.

Új építkezés Hévízen. Mióta Reischl Vencel vette át Héviz fürdő bérletét, ott új era vonult be. Az idén nagy befektetésekkel igen célszerű átalakításokat műveltetett. A jövő évadra ismét új 30 szobás szálloda lesz kész. A szálloda építését Berényi Béla jönevű építkezési vállalkozó már megkezdte.

A választás előtt. Itt az igazi pillanat választani! Nem politikailag, nem a választási bárcát, hanem a szerencsét! Szerencse kell nekünk; szerencsét keressünk valamilyen nyien. A legbiztosabb és legkevésbé veszélyes utat a M. kir. szab. Osztálysorsjáték. De hol vegyük a sorsjegyeket? E kérdésre könnyű a válasz. Ott, hol a szerencse istennője állandóan pазasolja adományait: Dörge Frigyes bankjában, Budapest, Zoltán-utca 16. A XVI. sorsjátékban is ott nyertek meg keztől az öt főnyereményből. Egy egész sorsjegyre 31379. sz. 200,000 koronát, egy negyedre 3566. sz. 80,000 koronát és rövid idővel ezelőtt 400,000 koronás és több 100,000, 80,000, 70,000, 60,000 koronás stb. stb. nyereményeket. Mindenkinek meg van szerencsés óraja, nem sokan tudják kinasználni, de ezek dúsán jutalmazhatnak. Sorsjegyarak a közel XVII. sorsjátékra egy egész 12 K., fél ó K., negyed 3 K., nyolcad 1 K. 50 f. Ne habozzon egy percig sem és ne mulassza el a szerencsét, mely ma kínálkozik Önnek.

Irodalmi pályázat. A Magyar Szólovgazdák Országos Egyesülete irodalmi pályázatot hirdet oly dolgozatra, mely a *bortermelés fokozásáról* értekezik.

Hajómenetrend a Balatonon. A Balaton-tavi Gőzhajózási Részvénytársaság folyó évi november hó 1-től a hajózas beszüntetéséig Boglár-, Révfülöp- Badacsony, és vissza utban, a következő menetrendet fogja betartani. Bogláról Révfülöpre indul csak szombaton és vasárnap délután 12 ó. és délután 4 ó. 20 perckor, Révfülöpről Badacsonyba délután 12 ó. 40 p. és 4 ó. 50 p. Badacsonyból Révfülöpre szombaton és vasárnap délután 2 órakor. Révfülöpről Boglára délelőtt 9 ó. 40 pkor és délután 3 órakor.

A „Talpra magyar” szedője meghalt. Malatin Antalnak hívták. Ő volt az, aki büszkén mondhatta el magáról, hogy Petőfi híres nemzeti dalát szedte legelőször nyomtatás alá 1848. március 15-én. Hatalmas kort ért el; nyolcvannégy éves korában hunyt el; mintha csak a magyarok Istene jutalmul adta volna ennek a nyomdásznak ezt a hosszú életet, mert a magyar nemzet imádságát legelőször ő szedte ki. Kalocsa városában lakott; két fia maradt, kik közül egyik jelenleg Pannonhalmán a tanárképzőben tanár és József főherceg szerencsétlen véget ért fiának, Lászlónak volt sokáig nevelője. Nyugodjék csöndesen az öreg ur; ő is azon névtelen, szerény hősök közé tartozik, akikkel úgy meg van áldva Magyar ország.

zik, akikkel úgy meg van áldva Magyar ország.

Forrongás a „slepp” miatt. Krajna fővárosában, mint a „Jó egészség” című lapban olvassuk, elkéseredett forrongás tört ki az asszonyok uszálya miatt s eddig az ellenzék győzött. A laibachi uszályellenes liga kivitte a polgármesternél, hogy egészségi okokból az utcákon és köztutókon tiltsa meg az uszály viselését. A polgármester ez udvariasságára az uszálybarátok azzal felelték, hogy szövetségre léptek s kimondották a passzív rezisztenciát. Érdekes, hogy ehhez a koalícióhoz urak is tartoznak. A szövetség erőlyesen kikelt a polgármester rendeletere ellen, azt törvénytelennek deklarálta s ünnepélyesen megfogadta, hogy sem a jogokat, sem a szoknyákat nem enged megnyíraltatni. A tiltakozásnak eddig nincs semmi eredménye, mert a lakosság többsége a polgármester elé állt s bankettet is adott a tiszteletére, melyen egy szónok őt egészség-apostolnak s bacillus-ölőnek nevezte el, habár kissé túl hangzatosan is, de — méltán.

A barsci nématajku hívek visszatérése. A barsci nématajku róm. kath. hívők közt, a magyar hitszónoklatok szaporítása miatt a közelmúltban előfordult sajnálatos hittagadási esemény, közeledik a csendes kimúláshoz, amennyiben az ág. ev. vallásra áttért 85 egyén közül ezideig 65-en a törvénytiszta kellekek pontos betartása mellett már visszajelenkeztek, s a kétszeri kijelentkezést igazoló bizonyítványokat letették Huber Gyula plébános kezébe. A még visszalevő 20 sem sokáig marad ott, s rövid idő múlva újra azt a hitet vallja magáénak, amelyben született és nevelkedett. Érdekes, hogy a visszatértek most mind jó magyaroknak tartják magukat s büszkék arra, hogy Magyarország az ő hazájuk.

Ha lesz magyar vezényszó. Szomajom község érdemes előjárósága már sokszor foglalkozott a jegyzői lak újjáépítésének eszméjével, de már a megyegyűlés is hozzászólt az építéshez. A jegyzői lakház azonban még soká nem fog épülni, mert a községbeliek fázna egy kis pótdától, amivel a megépítés jár, és halasztgatják egyik évről a másikra. Nem érdektelen azonban az előjáróság újabb határozata, mely szerint Gyarmathy György előjáró azt az indítványt tette, hogy akkor építsék fel majd az új jegyzőházat, amikor a politikai viszonyok megjavultak, és ha *meglesz a magyar vezényszó*. Adja Isten, hogy Gyarmathy polgártárs óhaja szerint már holnap építhessék a szomajomi jegyzőházat. Reményünk azonban keves van hozzá.

Korai tél. Még nagyobb szőlőbirtokosainknál javában folyik a szüret, és máris valóságos tél köntöst vett föl a vidék. A hegyek, a kedden, szerdán és csütörtökön volt sűrű havazástól vastag, fehér mezt vettek fel, különösen a hegyoldalak melyekben fekvő részeit járhatlanná tette a magas hó. A zord idő következtében előkerültek a naftalinos télkabátok. A szegény embert aggodalom fogja el a szokatlan korai hidegre, hiszen ugyis elég gondot ad neki a hosszú télre szükséges tűzifa és egyéb anyag beszerzése.

Sok ezer szenvedő nem veheti igénybe vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a Karlsbadi és Marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidthauer-féle IGMÁNDI keserűvízben egy oly hazai asványvízünk van, mely a kulföld hírneves forrásait nem csak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is múlja. Az igmándi keserűvíz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségű felfedezés nyújtja magyarázatát azon csodálatos gyógyerőnek, a mely ezen asványvízben rejlik. Mint ivókúra otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitűnő eredménnyel használható gyomor-, bél- és vérébajokban úgy elkövérédek, szívelhájásodás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdegánat, cukorbetegség, aranyer, csúsz és köszvény, vérbőségnél s egyéb belserveszeti bajokban,

Tapolcza, 1905.

TAPOLCZAI LAPOK

október 29.

kiválóan nagy értékű, mint ez idő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserűvíz minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy üveg 50 fillér.

KISS szerencsése NAGY! Ma már közmondásos lett ezen szállóige és alig van ember az országban, aki ne tudná, hogy osztálysorsjegyeket legcélszerűbb KISS KÁROLY és TÁRSA bankházában venni. E kiváló bankház Erzsébet-körút 19. szám alatt levő főüzletét Kossuth Lajos-utca 13. szám alá helyezte és így 4 szép üzlete van Budapesten a Kiss bankháznak. Osztálysorsjegyeket hivatalos áron legajánlatosabb Kissnél venni, mert pontosan, lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, a nyereményeket azonnal kifizeti és mert KISS szerencsése NAGY!

Köszönetnyilvánítás.

Özvegy Flieg Józsefné urnó, férje elhunyt alkalmából a tapolcai ipartestület részére 40 koronát küldött, mely kegyes adományért fogadja hálás köszönetünket.

Az ipartestület nevében

Sebestény Mihály
ipartestületi jegyző

Fülöp Károly
elnök

KÖZGAZDASÁG.

Mikor szedjük le a téli almát és körtét?

Általában azon nézet van elterjedve, hogy a téli almát és körtét akkor kell leszedni, mikor annak magja már fekete. Pedig a jó és tartós téli gyümölcs teljes kifejlődéséhez még egyéb kellékek is szükségesek. Aki a növény élettanával megismerkedett, csakhamar be fogja látni állításunkat. Tudjuk, hogy a gyümölcsnek a lombozat készíti és szolgáltatja a fejlődéséhez szükséges táplálékot. Ha a lombozat szynylódik, akkor a gyümölcs nem fejlődik rendesen.

A fájukon teljesen meg nem érő téli gyümölcsöket tehát mindaddig a fán kell hagyni, míg csak a levelek működésben vannak; vagyis akkor, amikor a levelek még zöldék,

és nem kezdenek el hullani, nem érkezett el a leszedés ideje. Ha ellenben a levél elsárgul és hullani kezd, akkor az a gyümölcsnek már több táplálékot nem szolgáltat s így tovább várni a gyümölcs leszedésével céltalan és helytelen lenne. Rendes körülmények közt október közepe előtt ne szedjük le téli gyümölcsünket, sőt október utolsó negyedéig is várhatunk, feltéve, hogy erős fagytól nem kell tartanunk. Kis, gyenge dér vagy fagy nem árt a téli gyümölcsnek, azért ha idő előtt ilyen múló kis lehülés — mint azt az idén is tapasztaltuk, — mutatkoznék, az ne riaszson meg bennünket, s ne indítson arra, hogy már szeptember végére, vagy október elejére lekopaszszuk fáinkat. Ha ezt szem előtt tartjuk, sokkal izletesebb és edesebb almákat, finomabb, olvadóbb húsu körtéket fogunk télen élvezhetni, és nem lesz panasz, hogy ez vagy amaz a téli finom vajkörte vagy alma nem akar megérni, hanem összeráncosodik s mindvégig torzsás, izetlen marad. Az idejében leszedett téli gyümölcs teljes eltartásáról lapunk hasábjain már meg emlékeztünk.

A téli gyümölcsök közül leginkább a renet-alma és körtefélék hajlandók a ráncosodásra, ami héjuk természeténél fogva fordul elő, mit nem túl száraz gyümölcskamrában való elhelyezéssel lehet ellensúlyozni.

SZŐLÖVESSZŐ!

A világhírű **Delavare**
adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A filloxerának ellentáll!

Leírását és árjegyzékét ingyen
küldünk bárkinek.

**Szőlőoltványok mérsekeit áron
kaphatók.**

Nagy mennyiségű sima és gyökeres „Delavare“ vessző eladás.

Cím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep-tulajdonosok

Telep: **Alsó-Segesd,**

Központi iroda: **Felső-Segesd**

Somogy megye.

Löwy B. könyvnyomdája, könyvkötészete. **TAPOLCZA.**
könyv- és papirkereskedése

Nagy raktár

Képes levelezőlapokban,

szépirodalmi-, üzleti- és ima-

— **könyvekben,** —

író- és rajzszerekben,

ügyvédi és jegyzői nyomtatványokban.

NOXIN CIPŐ-KRÉME
(törvényileg védve.)
sevrő- és kid box-kalf-
bőr fényesítéséhez. A
bőrt puhítja s vízhatlanná teszi, an-
nak tükrőfényt kölcsönöz.

Kapható: drogériákban, jobb cipő-üzlet, bőr-kereskedés, festék és fűszer-
üzletekben.

„URANOS“ vegyészeti gyár

Hochsinger Testvérek

BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.

Főraktár:

Tapolczán

Steiner

Miksa

bőrkereskedése.

Eladó ház.

Tapolcán, a Bacsányi-utcában levő
Marton Mór-féle ház
szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal vagy a tulajdonos

Bók Vilmos Géza
Pusztá-Kürtös, posta Somogy-Fajsz.

614 szám. v. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a tapolcai kir. járásbíróóság által 1902. V. 353/1. számú végzésével dr. Spitzer József ügyvéd által képviselt **Rapoch Sándor** veszprémi lakos végrehajtató javára **Pödör József és neje Kovács Rozália** balatonhenyei lakosok ellen 373 korona 72 fillér tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 686 koro-

nára becsült buza, árpa, cséplőgép, rosta, kocsis, trágya, széna és 2 darab lóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a tapolcai királyi járásbíróóság 1905. V. 75/4. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Balaton-Henyén leendő eszközzésére 1905. november hó 6-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitzetetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Egyuttal az 1881. év LX. t.-c. 111. §-ának rendelkezéséhez képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alólírt bír. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsek.

Tapolca, 1905. október hó 22.

Kerkápoly, kir. bír. végrehajtó.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

Tulajdonos Caspari Frigyes, Medgyes 198. N.-Küküllőmegye

volt az egyedüli az egész országban mely oltványait óriási mennyiségű naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

ÓRIÁSI szerencse GAEDICKENÉL!

Utolérhetetlen gyűjtődém szerencseje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincs város, ahol **Gaedicke** egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizetem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602,000 koronát a 62551 számra,

háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119 számra,

400.000 " " 28916 "

400.000 " " 33464 "

háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII. sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459 000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá egy nagy jutalom a. 600.000, 1 nyeremény a. 400.000, 1 a. 200.000, 2 a. 100.000, 1 a. 90.000, 2 a. 80.000, 1 a. 70.000, 2 a. 60.000, 50.000, 40.000, 5 a. 30.000, 3 a. 25.000 8 a. 20.000, 8 a. 15.000, 36 a. 10.000, 67 a. 5000 stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolcad	Egy negyed	Egy fél	Egy egész sorsjegy
1.50	3.-	6.-	12.- korona.

mely az összeg előzetes beküldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth Lajos-u. II. sz.
Sorsjegyek kaphatók Tapolcán: **KLEIN IAÁN**-nál.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAER-FÉLE RADIO-ACTIV

Igmándi

KESERÜVIZ az elrontott
gyomrot 2-3
óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz RADIUM-tartalmának köszöni, mely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel.

Főszétküldés a forrástulajdonos: **SCHMIDHAUER LAJOS** gyógyszerésznél Komáromban.

Kapható Tapolcán: **Kaszás Soma** fűszerkereskedő urnál.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

Szűrvesztő

A végleg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak talált

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczórt gyökerestől, anélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana, és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl

SCHMIDEK. I. Budapest, VII. Nyár-u. 18.

KISS
szerencsége

NAGY!

Ki még eddig soha szerencse-kísérletet nem tett az osztálysors-játékban, vegyen egy szerencse-sorsjegyet **KISS** bankhá-zában, mert

Kiss szerencsége Nagy!

Kinek még eddig az osztálysors-játékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS** bankhá-zában, mert

KISS szerencsége **NAGY!**

Több ezer fel nyert a lefolyt sorsjátékokban nagyobb nyere-ményeket, Kiss bankházában.

eddig huzasoknál szerencsénk volt már

háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1.800.000

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát = 400.000

Összesen 2.200.000

4 sorsjegyre koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy hogy mindenki meggyőződhetik, misze-rint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihzott nyeremények **AZONNAL** kifizettetnek. Kísérleje meg szerencsését **KISS** bank-házában, mert

Kiss szerencsége **Nagy!**

A XVII. sorsjáték I-ső osztályának huzása f. é. novemb. 23 és 24. lesz.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árai:
Egy nyolcad 1 kor. 50 f. || Egy fél . . . 6 K.
Egy negyed 3 " " || Egy egész . . . 12 "

Kiss Károly és Tsa

a magyar kir. szabadalmazott osztály-sorsjáték főelárusító helye.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 13.

KIÜTÉSEK BETEGEK

kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek utasítást és hiteles elismer-vényeket Ausztria s Magyarországból

C. W. ROLLE
gyógyszerésztől,

Altona-Bahrenfeld, Beethovenstr. 12.

Magas jutalék

kereshető. Ügyes aquisiteurök előleget kapnak. Új és különleges. (Nem biz-tositás, könyv, részletsorsjegy stb.) Ajánlatok „K. 250“ alatt **Fischer J. D.** hirdetési irodájába, Budapest, IV., Gerlócy-utca 1. intézendők.

Óriási szerencse Töröknel!

Felülmulhatatlan millió koronával több nyereményt fizettünk ki nagybecsült vevőinknek: ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat **600.000** koronás főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt.

továbbá 4 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt. Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legeselydusabb osztálysorsjátékban vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban **110.000** sorsjegyre ismét **55.000** pénznyeremény jut és összesen **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mel-lett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeremény-nyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen megláthat, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12139	Dezso, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2393	Ottó, Melánia	21451
Adólar, Agnes	3223	Ede, Esser	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódón, Narcisiz	55177
Adóli, Agota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judit	35597	Pál, Neuzli	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatolla	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	61775	Richard, Pelagie	34855
Aliréd, Apollonia	20292	Ernő, Genovéva	52551	Károly, Katalin	48741	Robert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12112	Kornél, Klára	66341	Rudolf, Pirocska	12533
Ambrus, Beria	50901	Frigyes, Gabriella	93989	Kristóf, Klótid	7279	Salamon, Regina	65827
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Borzala	2392	Gábor, Hedvig	20999	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozalia	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Arpád, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bella	105317	Éva, Hermina	38997	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szeréna	74377
Aurél, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Tihamér, Theodora	2727
Attila, Cecília	52333	György, Ibolyka	55487	Marcus, Lidia	34484	Tivadár, Teréz	34950
Balazs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Balint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20005
Barnabás, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecília	38277	Hugó, Ilka	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eufonia	108855	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Illés, Irma	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65565
Dániel, Ernesztin	101911	Imre, Izabella	109333	Nándor, Mária	109689	Zsigmond, Zuzsanna	5463
Dávid, Éva	16864	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36784		
Dénes, Evelyin	92157	Isidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. --75 vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsj. frt. 1.50 vagy 3 K.
1/2 " " " 3.-, " " 6.-; 1 " " " 6.- " 12 "

A sorsjegyeket utánvéttel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsje-gyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 6-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TSA

Sürgőnycim: Török, Budapest. bankháza, BUDAPESTEN. Sürgőnycim: Török, Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Központ: Teréz-körút 46/a. I. fők. Vácikörút 4. a. II. f. Muzeum-körút 11/a. III. f. Erzsébet-körút 54/a

Sárkány S. bankháza

Telefon 80-89. BUDAPEST, VI. Ó-utca 6. Telefon 80-89
a magy. kir. szabadalmazott Oszfályorsjáték főelárústitója,
Sürgőnczím: Folyó számla: Pesti magyar keres-
kedelmi banknál és a magyar királyi
Sárkányék, Budapest. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorjegyek-
re és értékpapírokra,
barnol elzalogosított sorjegyeket saját penzem-
mel kivaltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok;
letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek
mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

**Budapesti és vidéki kereskedőknek,
iparosoknak**
váltóit leszámítolom, és könnyen törleszhető váltó
és személyhitelt nyújtok.

Isztviselők és katonatisztek
amortizációs kölcsönt kaphatnak,

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak
II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnali
folyosíthatok.

Semmiféle **előleges jutalekot nem kérek**, ugy-
szinten minden levelet, vaiaaszbelyleg nélkül is, rog-
ton elintezek.

Sárkány S. bankháza
Budapest, VI. Ó-utca 6.
25 év óta törvenyszekileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osz-
tályu sorsjegyei már megje-
lentek és kerem egyuttal b. megrendeléseit a leg-
jobb es legpontosabb kiszolgálásról előre biztosí-
tom, minden nyerepenyt azonnali kintetek.

A következő szerencseszámokat ajánlom, mert ezek
nagy nyerepenyvet meg nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12951	16065	25733	44690
51325	58762	60847	99191	101580	105650

Kivagandó.

Megrendelő-lap.

Sarkany S. bankháza, Budapest, VI. Ó-utca 6.

Megrendelem
önöknél a számú egész
..... sorsjegyet negyed
..... nyolcad

és ennek árát postautalványon küldöm
kerem utánvenni.

A nem kívántat
tessék athuzni.

Név:
Lakhely. u. p.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsem a nagyérdemű közönséget
értesíteni, miszerint helyben a postautecai
Schwarcz-féle házban a mai kornak meg-
felelő

férfiszabó-üzletet

nyitottam.

A fővárosban szerzett tapasztalataim biz-
tosítékot nyújtanak arra, hogy a legnagyobb
igényeket is képes vagyok kielégíteni.

A t. közönség becses pártfogását kérve,
vagyok mély tisztelettel

Barcza Géza.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választékú
raktáramat, mindenféle, a szőlőkeze-
léshez szükséges gépekből u. m.
**permetezők, szenkénegezők, porozók,
lepkefogó lámpák** — továbbá a leg-
nagyobb választék **szőlőprésekben**,
azonkívül **állandó raktárt tartok min-
dennemű gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

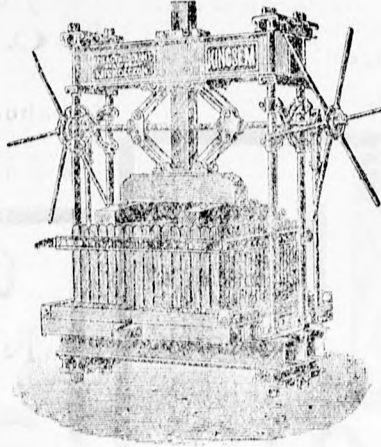
vaskereskedése, TAPOLCZA.

1902. orsz. gazd. kiállítás Pozsony: I-ső díj. aranyérem;

BORSAJTÓK

Legujabb rendszerű
könyökszerkezetű
„Kossuth“ „Mabille“
„Hegyalja“, „Acélor-
sós“ és „Kinesem“,
a magyar bortermelők
legkedveltebb bor-
sajtói.

FŐELŐNYE:
A must sehol sem
érintkezik vasrészek-
kel! Egyszerű kezelés!
Óriási erő kifejtés!
A törköly egy darab-
ban és könnyen kivé-
hető! Egy ember által
könnyen kezelhető.
„Villám“ legujabb
centrifugális bogyzó
és zuzógépek.

1902. borászati kiállítás Eger, I-ső díj, díszoklevél és aranyérem.

1901. temesvári kiállítás. I-ső díj. díszoklevél.

Szőlőzuzók és bogyzók.

SZILÁGYI és DISKANT

gépgyára

MISKOLCZON.

Arjegyzék ingyen!

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest,
VI. Andrassy-ut 2. (Fonciere-palota.)

Megjelent

új sárcipő-, hócipő és gummi-
vadászesizmákról szóló

ÁRJEJYZÉKE.

Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldi.

VEZÉRSZÓ: Minden darab szappan a **Schicht** név-
vel tisztítja a káros alkatrészeketől mentes
JÓTALLÁS: 25 000 koronát fizet **Schicht György**
egy Auszsigban bárkinek, aki bebizo-
nyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keve-
réket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, amelyet a
SCHICHT-SZAPPANNÁL észlelhetünk, lágysága és teljes tisztasága, azon különös
gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb
pontosságban alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitünőnek bizonyult!